

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 17 korrik 2020
Nr. ref.:AGJ 1581/20

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI38/19

Parashtrues

Avdi Mujaj

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të
Republikës së Kosovës, Rev. nr. 285/2018, të 1 tetorit 2018**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Avdi Mujaj, me banim në Pejë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin [Rev. nr. 285/2018] e 1 tetorit 2018, të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Supreme), të cilin e ka pranuar më 29 tetor 2018.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon shkeljen e të drejtave të tij të garantuara me paragrafët 1 dhe 2 të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe paragrafin 2 të nenit 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta) dhe nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 01/2018 (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 25 shkurt 2019, nëpërmjet shërbimeve postare, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 12 mars 2019, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Safet Hoxha gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Remzije Istrefi-Peci dhe Nexhmi Rexhepi.
7. Më 25 mars 2019, Gjykata njoftoi parashtruesin e kërkesës për regjistrimin e kërkesës, duke kërkuar nga ai që: (i) të dorëzojë fletëkthesën që dëshmon se kur është pranuar Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme; (ii) të plotësojë formularin e kërkesës; si dhe (iii) të dorëzojë autorizimin e përfaqësuesit në rast se ka vendosur që të përfaqësohet në procedurat para Gjykatës.
8. Më 20 prill 2019, parashtruesi i kërkesës dorëzoi: (i) fletëkthesën që dëshmon se e ka pranuar Aktgjykimin e kontestuar më 29 tetor 2018; dhe (ii) formularin e kërkesës të plotësuar ku theksoi që në këtë rast nuk ka angazhuar përfaqësues dhe se në procedurat para Gjykatës do të vetpërfaqësohet.

9. Më 23 maj 2019, Gjykata njoftoi Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të saj.
10. Më 15 janar 2020, Gjykata e njoftoi palën e interesuar B. D. për regjistrimin e kërkesës dhe i mundësoi që të dorëzojë komentet e tij lidhur me kërkesën, nëse ka, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve nga pranimi i njoftimit të Gjykatës.
11. Më 3 shkurt 2020, pala e interesuar B. D. parashtroi disa komente në Gjykatë.
12. Më 1 korrik 2020, Kolegji Shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.
13. Në të njëjtën ditë, më 1 korrik 2020, Gjykata vendosi njëzëri që (i) kërkesa është e pranueshme, dhe (ii) Aktgjykimi [Rev. nr. 285/2018] i 1 tetorit 2018 i Gjykatës Supreme, nuk është në përputhshmëri me nenin³¹ [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.

Përmbledhja e fakteve

14. Më 30 prill 1985, parashtruesi i kërkesës, në cilësinë e blerësit, kishte lidhur një Kontratë të shitblerjes me H. D., në cilësinë e shitësit (në tekstin e mëtejme: Kontrata e shitblerjes). Objekt i Kontratës së shitblerjes ishte një pronë e paluajtshme që përbëhej nga një shtëpi dhe disa objekte të tjera përcjellëse të ndërtuara në ngastrën kadastrale [nr. 5393/18], me sipërfaqe prej 480 m².
15. Në një datë të pacaktuar, H. D., që kishte nënshkruar Kontratën e shitblerjes në cilësi të shitësit me parashtruesin e kërkesës, kishte ndërruar jetë. Nga shkresat e lëndës rrjedh që parashtruesi i kërkesës, ndonëse e kishte lidhur këtë Kontratë të shitblerjes, ai nuk e kishte regjistruar pronën në fjalë në emrin e tij në organet publike përkatëse për regjistrim të të drejtave pronësore.
16. Parashtruesi i kërkesës kishte kërkuar nga trashëgimtari i H. D., respektivisht B. D., që t'ia mundësojë atij që të bëjë regjistrimin e pronës në fjalë në Drejtorinë për Kadastër, Gjeodezi dhe Pronë në Komunën e Pejës – por që, sipas kërkesëpadisë, pala e paditur, respektivisht pala e interesuar B. D. kishte refuzuar.
17. Për rrjedhojë, më 31 janar 2008, parashtruesi i kërkesës ushtroi padi “për vërtetim të pronësisë” në Gjykatën Komunale në Pejë kundër B. D-së. Parashtruesi i kërkesës kërkoj që të vërtetohet se ai është pronar i pronës kontestuese në bazë të Kontratës së lartcekur të shitblerjes të lidhur në vitin 1985 në mes tij dhe babait të B. D-së. Ai kërkoj që të detyrohet B. D. që t'ia mundësojë evidentimin si pronar i paluajtshmërisë dhe, me qëllim të evitimit të rrezikut dhe shkaktimit të dëmit të pariparueshëm, parashtruesi i kërkesës kërkoj caktimin e një mase të përkohshme përmes së cilës do të ndalohej themelimi i hipotekës mbi pronën në fjalë.

Vendimmarrja në shkallë të parë, pranë Gjykatës Komunale në Pejë [pa praninë e gjyqtarit I. K.]

18. Më 12 janar 2010, Gjykata Komunale në Pejë, përmes Aktgjykimit [C. nr. 56/2008], e pranoi në tërësi kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës. Me atë rast, ajo vendosi që parashtruesi i kërkesës është pronar i ngastrës kontestuese kadastrale me sipërfaqe totale prej 480 m² dhe se të gjithë trashëgimtarët e rendit të parë të H. D-së, gjithsej tetë, duhet t'ia pranojnë parashtruesit të kërkesës të drejtën e pronësisë si dhe të lejojnë që prona në fjalë të regjistrohet në Zyrën Kadastrale Komunale në Pejë.
19. Më 1 shkurt 2010, kundër Aktgjykimit të lartcekur, B. D. paraqiti ankesë në Gjykatën e Qarkut në Pejë për shkak të shkeljeve të dispozitave të Ligjit të Procedurës Kontestimore (në tekstin e mëtejme: LPK), vërtetimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
20. Më 9 shkurt 2010, parashtruesi i kërkesës paraqiti përgjigje në ankesë në Gjykatën e Qarkut në Pejë duke theksuar se pretendimet ankimore të palëve të paditura janë të pabazuara dhe të paqëndrueshme, me propozim që ankesa të refuzohet si e pabazuar, ndërsa Aktgjykimi i atakuar të vërtetohet.

Vendimmarrja e parë në shkallë të dytë, pranë Gjykatës së Qarkut në Pejë [me praninë e gjyqtarit I. K., si anëtar i Kolegjit prej 3 anëtarëve]

21. Më 16 mars 2011, Gjykata e Qarkut në Pejë, përmes Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] vendosi për aprovimin e pjesshëm të ankesës së B. D.
22. Përmes këtij aprovi, Gjykata e Qarkut në Pejë (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Qarkut) e ndryshoi Aktgjykimin [C. nr. 56/2008] e 12 janarit 2010 të Gjykatës Komunale në Pejë, ashtu që tanimë parashtruesit të kërkesës ia njohu të drejtën e pronësisë së të njëjtës ngastër kadastrale por jo në sipërfaqe totale prej 480 m² por në sipërfaqe totale prej 455 m², respektivisht 25 m² më pak se sa që ia kishte njohur fillimisht gjykata e shkallës së parë.
23. Pra, Gjykata e Qarkut: (i) pjesërisht e aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit, duke vërtetuar se parashtruesi në bazë të parashkrimit fitues është pronar i ngastrës kadastrale [nr. 5393/18], në sipërfaqe prej 455 m² [e jo 480 m²]; dhe (ii) detyroi palët e paditura që parashtruesit t'ia pranojnë të drejtën e pronësisë si dhe të lejojnë regjistrimin e pronës në Zyrën Kadastrale Komunale në Pejë. Në përbërje të Kolegjit shqyrtues prej 3 anëtarëve të Gjykatës së Qarkut, ishte edhe gjyqtari I. K.
24. Më 21 prill 2011, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës së Qarkut në Pejë, për shkak të shkeljes së dispozitave të procedurës kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale.
25. Më 2 maj 2011, krahas kërkesës për revizion, parashtruesi i kërkesës po ashtu parashtroi edhe një kërkesë tek Prokuroria e Shtetit, që në bazë të autorizimeve të saj ligjore të ushtrojë kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës së Qarkut.

26. Më 3 qershor 2011, Prokurori i Shtetit parashtroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë [KMLC. nr. 35/2011] për shkak të aplikimit të gabuar të së drejtës materiale kundër Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] të 16 marsit 2011, të Gjykatës së Qarkut në Pejë.

Vendimmarrja e parë në shkallë të tretë, pranë Gjykatës Supreme [pa praninë e gjyqtarit I. K.]

27. Më 27 gusht 2013, Gjykata Supreme përmes Aktvendimit [Rev-Mlc. nr. 253/2011] vendosi që t'i pranojë si të bazuara, që të dyja, kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë së Prokurorit të Shtetit dhe kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës.
28. Me këtë rast, Gjykata Supreme urdhëroi prishjen e Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] të 16 marsit 2011, të Gjykatës së Qarkut dhe kthimin e lëndës në rivendosje tek Gjykata e Qarkut [e cila, më vonë, me ndryshime ligjore do të binte në kompetencë lëndore të Gjykatës së Apelit].
29. Sipas Gjykatës Supreme, Aktgjykimi i lartcekur i Gjykatës së Qarkut “është marrë me shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore nga neni 182.2 (n) lidhur me nenin 201 (c) të LPK-së”. Shkelje në fjalë, sipas Gjykatës Supreme, ekzistonte sepse dispozitivi i Aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut “është i pakuptueshëm dhe kontradiktor me arsyet e aktgjykimit dhe nuk janë treguar fare arsyet për faktet vendimtare”. Tutje, Gjykata Supreme arsyetoi se kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë e paraqitur nga Prokurori i Shtetit dhe thëniet në revizion të paraqitura nga parashtruesi i kërkesës janë të bazuara dhe për të tilla arsye Aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut “u deshtë të priset dhe lënda të kthehet në rivendosje të njëjtës gjykatë”.

Vendimmarrja e dytë në shkallë të dytë, pranë Gjykatës së Apelit [pa praninë e gjyqtarit I. K.]

30. Më 10 prill 2017, Gjykata e Apelit, në rivendosje sipas urdhrit të Gjykatës Supreme, e shqyrtoi sërish ankesën e B. D. të 1 shkurtit 2010 të parashtruar kundër Aktgjykimit [C. nr. 56/2008] të 12 janarit 2010 të Gjykatës Komunale.
31. Përmes vendimmarrjes së dytë në apel, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [Ac. nr. 2749/13] përmes së cilit sërish aprovoi në mënyrë të pjesshme ankesën e B. D. Me atë rast, Gjykata e Apelit: (i) vërtetoi se parashtruesi i kërkesës është pronar i pjesës së ngastrës kadastrale prej 0.04,55 ha (455 m² e jo 480 m² siç kishte vendosur fillimisht Gjykata Komunale); (ii) detyroi B. D. dhe trashëgimtarët e tjerë të H. D. që t'ia pranojnë të drejtën e pronësisë parashtruesit të kërkesës dhe t'ia lejojnë që pronën në fjalë ta regjistrojë në Zyrën Komunale për Kadastër në Pejë; (iii) refuzojë pjesën e kërkesëpadisë së parashtruesit të kërkesës, me të cilën kërkoi që të vërtetohet se në bazë të Kontratës së shitblerjes është pronar edhe i pjesës së ngastrës kadastrale [nr. 5393/18], në sipërfaqe prej 0.00,25 ha (25 m²). [Sqarim: edhe Gjykata e Apelit vendosi njësoj sikurse Gjykata e Qarkut duke mos ia njohur pronësinë e plotë mbi 480 m² sipas kërkesëpadisë, por vetëm mbi 455 m² – pra minus 25 m²].

32. Më 17 maj 2018, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës së Apelit për shkak të shkeljes së dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.

Vendimmarrja e dytë në shkallë të tretë, pranë Gjykatës Supreme [me praninë e gjyqtarit I. K. në Kolegj shqyrtues, si kryesues i Kolegjit]

33. Më 1 tetor 2018, Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit [Rev. nr. 285/2018] e refuzoi kërkesën e parashtruesit për revizion si të *“pathemeltë”*. Pjesë e Kolegjit shqyrtues në këtë rast, në cilësinë e kryesuesit, ishte edhe gjyqtari I. K.
34. Gjykata Supreme arsyetoi se, Gjykata e Apelit *“në gjendjen e vërtetuar faktike në mënyrë të drejtë dhe të plotë nga gjykata e shkallës së parë [Gjykata Komunale] drejt ka zbatuar dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale duke vendosur si në dispozitiv të Aktgjykimit të goditur. Aktgjykimi i gjykatës së shkallës së dytë përmban arsye të mjaftuara për faktet relevante për gjykim të drejtë të kësaj çështjeje juridike të pranueshme edhe për këtë Gjykatë”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

35. Parashtruesi i kërkesës pretendon që me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 285/2018] të 1 tetorit 2018, përmes të cilit kërkesa e tij për revizion është refuzuar, i janë shkelur të drejtat e tij të përcaktuara me nenin 31, nenin 22 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së.
36. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu konsideron se është shkelur neni 67, pika (d) (përjashtimi i gjyqtarit nga gjykimi) i LPK-së për faktin se i njëjti gjyqtar (gjyqtari I. K.) i cili ka marrë pjesë në vendosjen e kësaj çështje kontestimore në Gjykatën e Qarkut në Pejë [shih Aktgjykimin Ac. nr. 101/10], kur është vendosur lidhur me ankesën e të paditurit të ushtruar kundër Aktgjykimit të shkallës së parë, është kryetar i Kolegjit të Gjykatës Supreme, e cila ka vendosur lidhur me revizionin e paditësit [shih Aktgjykimin Rev. nr. 285/2018]. Rrjedhimisht, sipas parashtruesit të kërkesës, mosrespektimi i kësaj ndalese paraqet shkelje flagrante të paragrafëve 1 dhe 2 të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, e cila sipas paragrafit 2 të nenit 22 të Kushtetutës zbatohet drejtpërsëdrejti në Republikën e Kosovës.
37. Parashtruesi i kërkesës thekson se Gjykata e Qarkut, ku pjesë e panelit të gjyqtarëve kishte qenë edhe I. K. ia kishte njohur atij *“të drejtën e pronësisë në të njëjtën ngastër kadastrale por jo në sipërfaqe prej 480 m², por në sipërfaqe prej 455 m², që është më pak se 25 m² më pak se sa sipërfaqja e blerë nga parashtruesi i kërkesës dhe sipas këtij Aktgjykimi të kësaj gjykate baza për fitimin e të drejtës së pronësisë, nuk është Kontrata e shitblerjes – si punë juridike që paraqet bazë ligjore për fitimin e së drejtës së pronësisë [...] por është parashkrimi fitues si bazë ligjore për fitimin e të drejtës së pronësisë dhe si rezultat i kësaj zvogëlohet sipërfaqja e blerë për 25 m²”*. Më tutje,

theksoi ai, *“me rastin e vendosjes së kësaj çështje si anëtar i Kolegjit ka qenë gjyqtari I. K., në atë kohë gjyqtar i Gjykatës së Qarkut në Pejë”*.

38. Në vazhdim, parashtruesi i kërkesës sqaron se pas anulimit të Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] të Gjykatës së Qarkut, çështja tani i është kthyer për rivendosje Gjykatës së Apelit, si gjykatë kompetente, pas riorganizimit të sistemit gjyqësor sipas Ligjit për Gjykatat. Gjykata e Apelit, thekson parashtruesi i kërkesës, *“duke vendosur sipas ankesës, si gjykatë e shkallës së dytë, këtë çështje kontestimore e vendosi në mënyrë identike me Gjykatën e Qarkut në Pejë, duke ia njohur parashtruesit të kërkesës të drejtën e pronësisë në patundshmërinë kontestuese vetëm në sipërfaqe prej 455 m², të fituar në bazë të parashkrimit fitues, e jo në tërë sipërfaqen e blerë prej 480 m², sipas Kontratës së shitblerjes të hartuar me shkrim, siç ka qenë kërkesa e paditësit”*.
39. Më tutje, parashtruesi i kërkesës thekson se ai, duke qenë i pakënaqur me vendimmarrjen identike të Gjykatës së Apelit në raport me atë të Gjykatës së Qarkut, ka paraqitur kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme ku edhe kishte theksuar se *“nuk janë përfillur vërejtjet e Gjykatës Supreme të Kosovës, e cila e kishte anuluar Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Pejë, sipas kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë së Prokurorit të Shtetit dhe revizionit të parashtruesit”*.
40. Në këtë drejtim, parashtruesi i kërkesës thekson se, në rastin konkret ekziston shkelja e të drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm *“për faktin se i njëjti gjyqtar (I. K.) i cili ka marrë pjesë në vendosjen e kësaj çështje kontestimore në Gjykatën e Qarkut në Pejë, kur është vendosur lidhur me ankesën e të paditurit të ushtruar kundër aktgjykimit të shkallës së parë, është anëtar i Kolegjit të Gjykatës Supreme të Kosovës, e cila ka vendosur lidhur me revizionin e paditësit”*.
41. Në këtë aspekt, parashtruesi i kërkesës thekson se duke qenë se *“fjala është për shkelje të drejtës së parashtruesit për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, që nënkupton përjashtimin e mundësisë së gjykimit nga ana e të njëjtit gjyqtar, në dy instanca gjyqësore edhe pse kjo shprehimisht e ndaluar me dispozitën e nenit 67 pika (d) të Ligjit të Procedurës Kontestimore e cila rregullon përjashtimin e gjyqtarit nga gjykimi në të cilin thuhet se gjyqtari nuk mund ta procedoj çështjen juridike nëse: “... në të njëjtën çështje ka marrë pjesë në dhënien e vendimit të gjykatës më të ulët, ose organit tjetër, ose në procedurën e ndërmjetësimit”*. Mosrespektimi i kësaj ndalese, pohon parashtruesi i kërkesës, *“paraqet shkelje flagrante”* të paragrafëve 1 dhe 2 të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së dhe paragrafin 2 të nenit 22 të Kushtetutës.
42. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata të nxjerr Aktgjykim përmes të cilit: (i) pranohet si e bazuar kërkesa e parashtruesit të kërkesës; dhe (ii) anulohet Aktgjykimin i kontestuar Gjykatës Supreme dhe çështja kthehet në rivendosje.

Komentet e palës së interesuar B. D.

43. Në komentet e tij lidhur me rastin, pala e interesuar B. D. theksoi se *“unë si palë e paditur nuk kam kontribuar në asnjë mënyrë, sepse nuk kam përzgjedhur se kush nga gjykatësit do të vendosin në mënyrë meritore për kërkesëpadinë në cilëndo instancë që ky rast ka kaluar, as nuk kam qenë në njohuri për promovimet në karrierën e tyre si mundësi e çështjes eventuale të paanësisë së tyre kur ata vendosin për rastet në kompetencën e tyre”*.
44. Më tutje, pala e interesuar B. D. theksoi me sa vijon: *“Ju bëj me dije se Aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Pejë, Ac. nr. 101/2010, i datës 23.03.2011 për të cilin gjyqtari I. K. ka vendosur në këtë çështje si anëtar i kolegjit, është anuluar me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. MLC. nr. 253/2011 më datë 27.08.2013, pra si i tillë është nul – i paqenë, Aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut, Ac. nr. 101/2010 nga ai moment nuk ka prodhuar kurrfarë efekti në të ardhmen as nuk është marr në parasysh në vendimet që kanë pasur, pra si i tillë ligjërisht është inekzistent për shqyrtim nga kushdo qoftë”*. Në këtë aspekt, pala e interesuar B. D. thekson se Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2749/2013, të 10 prillit 2018 në të cilën gjyqtari I. K. *“nuk ka marrë pjesë si anëtar i kolegjit, nga gjyqtarët tjerë është vendosur në mënyrë të njëjtë”*.
45. Pala e interesuar B. D. kërkon nga Gjykata që ta vlerësojë kushtetutshmërinë e këtij rasti *“në bazë të parimit të oportunitetit dhe të parimit të ekonomizimit të procedurave”* duke e refuzuar kështu kërkesën e parashtruesit *“si një përpjekje e kotë për ta penguar drejtësinë tani më të arritur”*. Kjo për faktin se, *“si pasojë e rrethanave që janë zhvilluar në institucionet gjyqësore, promovimi i I. K. [gjyqtari paanësia e të cilit kontestohet] në instancë më të lartë [në Gjykatë Supreme nga Gjykata e Apelit] dhe pakujdesisë së tij, për shkak të ngarkesës në punë nga shumë lëndë dhe moshës së arritur për pension, besojmë se pa qëllim është bërë ky lëshim, e që aspak nuk ka ndikim në vendosjen meritore të çështjes”*.
46. Gjithashtu, pala e interesuar B. D. konsideron se rasti konkret i ngritur nga parashtruesi i kërkesës *“nuk përkon me qëllimin e ligjdhënësit, i caktuar me dispozitën e nenit 67 pika d) të Ligjit për Procedurën Kontestimore, dhe me aplikimin automatik të kësaj dispozite Ju do të legjitimoni një pasiguri totale të njohjes dhe realizimit të drejtave themelore të qytetarit në pronë nga institucione gjyqësore”*. Po ashtu, pala e interesuar B. D. theksoi se vendosja e rastit në fjalë ka zgjatë *“12 vite të plota me maltretim psikik personal dhe të familjes dhe humbje financiare për ta mbrojtur të drejtën legjitime që tani më në fund është realizuar duke i kaluar përmes të gjitha instancat gjyqësore, me të cilin tani së paku e kam arritur një satisfaksion moral”*.
47. Në përfundim të komenteve, pala e interesuar B. D. kërkoi nga Gjykata si në vijim: *“Me mirësjellje, respekt dhe besim në Gjykatën Kushtetuese për vendosjen së këtij rasti, jam i bindur se Ju e keni në konsideratë se mund të më garantoni se neglizhencë si kjo e gjyqtarit I. K. nuk do të ndodhë prapë në të ardhmen nga ndonjë gjyqtarë tjetër, por me refuzimin e kësaj kërkeje jam i bindur se ju mund ta eliminoni këtë mundësi shumë reale e të pa dëshirueshme edhe për Ju që ajo të përsëritet”*.

Pranueshmëria e kërkesës

48. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të përcaktuara me Rregullore të punës.
49. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

"1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj".

50. Në vazhdim, Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç përcaktohet me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet nenit 47 [Kërkesa individuale], 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
[Kërkesa individuale]

"1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individ i mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj".

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

"Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj".

Neni 49
[Afatet]

"Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor ...".

51. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kërkesave, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i cili konteston një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin [Rev. nr. 285/2018] e 1 tetorit 2018,

të Gjykatës Supreme, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatin e përcaktuar në nenin 49 të Ligjit.

52. Gjykata gjithashtu konstaton se kërkesa e parashtruesit të kërkesës i plotëson kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara përmes paragrafit 1 të rregullit 39 të Rregullores së punës. E njëjta nuk mund të shpallet e papranueshme mbi bazën e kushteve të përcaktuara përmes paragrafit 3 të rregullit 39 të Rregullores së punës.
53. Gjykata gjithashtu thekson se kërkesa nuk mund të shpallet e papranueshme mbi asnjë bazë tjetër. Prandaj, ajo duhet deklaruar e pranueshme dhe duhet të vlerësohen meritat e saj. (Shih rastin e Gjykatës: KI24/17, me parashtrues *Bedri Salihu*, Aktgjykim i 19 korrikut 2019, paragrafi 33; shih gjithashtu rastin e GJEDNJ-së: *Alimuçaj kundër Shqipërisë*, kërkesa nr. 20134/05, Aktgjykim i 9 korrikut 2012, paragrafi 144).

Meritat e kërkesës

54. Gjykata fillimisht rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e tij të mbrojtura me paragrafët 1 dhe 2 të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së, si dhe paragrafi 2 i nenit 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] të Kushtetutës.
55. Gjykata, para së gjithash, vëren se thelbi i pretendimeve të parashtruesit të kërkesës i referohet pjesëmarrjes të së njëjtit gjyqtar [I. K.] në dy instanca gjyqësore me ç'rast i është shkelur e drejta për gjykim të drejtë, e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
56. Gjykata rikujton se në rrethanat e rastit konkret, gjyqtari I. K. kishte qenë gjyqtar i Kolegjit prej 3 anëtarëve të formuar në Gjykatën e Qarkut në Pejë, përgjegjës për të vendosur mbi ankesën e të paditurit, respektivisht palës së interesuar, e cila u vendos përmes Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] të 16 marsit 2011. Tutje, i njëjti gjyqtar, më pas kishte qenë pjesëmarrës edhe si kryesues i Kolegjit prej 3 anëtarëve të Gjykatës Supreme, kur me Aktgjykimin [Rev. nr. 285/2018] të 1 tetorit 2018, ishte vendosur për kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës të ushtruar kundër Aktgjykimit [Ac. nr. 2749/13] të 10 prillit 2017 të Gjykatës së Apelit. Pra, në rastin para Gjykatës, çështje thelbësore është përgjigja në pyetjen se a është shkelur paanësia e Gjykatës apo jo me marrjen pjesë të gjyqtarit I. K. në dy instanca të ndryshme gjyqësore ku është vendosur për themelin e kërkesëpadisë së parashtruesit të kërkesës.
57. Në trajtimin e pretendimit të parashtruesit të kërkesës që ndërlidhet me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata do të aplikojë praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, mbi bazën e të cilës ajo, bazuar në nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, është e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me

Kushtetutë. Rrjedhimisht, sa i përket interpretimit të pretendimeve për shkeljen e nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, Gjykata do t'i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së.

Parimet e përgjithshme për paanësi të Gjykatës, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së dhe Gjykatës Kushtetuese

58. Paanësia e një gjykate sipas nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, bazuar në praktikën e konsoliduar gjyqësore të GJEDNJ-së, duhet të përcaktohet sipas (i) *testit subjektiv*, rrjedhimisht në bazë të bindjes dhe sjelljes personale të një gjyqtari, duke nënkuptuar se një gjyqtar mund të ketë pasur paragjytime personale apo anshmëri në një rast të caktuar; dhe (ii) *testit objektiv*, rrjedhimisht konstatimit nëse vet gjykata, mes tjerash, përbërja e saj, ka ofruar garancione të mjaftueshme për të përjashtuar çdo dyshim legjitim në këtë drejtim. (Shih ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Miracle Europe KFT kundër Hungarisë*, Aktgjykim i 12 prillit 2015, paragrafët 54 dhe 55; *Gautrin dhe të tjerët kundër Francës*, Aktgjykim i 20 majit 1998, paragrafi 58; *San Leonard Band Club kundër Maltës*, Aktgjykim i 29 korrikut 2004, paragrafi 58; *Thomann kundër Zvicrës*, Aktgjykimi i 10 qershorit 1996, paragrafi 30; *Wettstein kundër Zvicrës*, Aktgjykim i 21 dhjetorit 2000, paragrafi 42; dhe rastet e Gjykatës: KI187/18 dhe KI11/19 me parashtrues *Muhamet Idrizi*, Aktgjykim i 26 gushtit 2019, paragrafi 50; KI24/17, me parashtrues *Bedri Salihu*, Aktgjykim i 19 korrikut 2019, paragrafi 44; KI06/12, me parashtrues *Bajrush Gashi*, Aktgjykim i 9 majit 2012, paragrafi 45).
59. Më specifikisht, sa i përket testit subjektiv, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, paanshmëria personale e gjyqtarit duhet të prezumohet deri sa të vërtetohet e kundërta. (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Mežnarić kundër Kroacisë*, Aktgjykim i 30 nëntorit 2005, paragrafi 30; *Padovani kundër Italisë*, Aktgjykim i 26 shkurtit 1993, paragrafi 26; *Morel kundër Francës*, paragrafi 41; *San Leonard Band Club kundër Maltës*, cituar më lart, paragrafi 59; *Hauschildt kundër Danimarkës*, Aktgjykim i 24 majit 1989, paragrafi 47; *Driza kundër Shqipërisë*, Aktgjykim i 13 nëntorit 2007, paragrafi 75; dhe *Korzeniak kundër Polonisë*, kërkesa nr. 56134/08, Aktgjykim i 10 janarit 2017, paragrafi 47).
60. Për sa i përket llojit të provave të nevojshme për të dëshmuar paanshmërinë personale të një gjyqtari, GJEDNJ është përpjekur që të vërtetojë nëse një gjyqtar ka treguar armiqësi ose vullnet të keq për arsye personale. Parimi në të cilin duhet të supozohet se gjykata është e liruar nga paragjykimet apo njëanshmëria personale, është i vendosur për një kohë të gjatë në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së. (Shih rastet e GJEDNJ-së: *Kyprianou kundër Qipros*, cituar më lart, paragrafi 119; *Micallef kundër Maltës*, Aktgjykim i 15 tetorit 2009, paragrafët 93-94; dhe *Tozicka kundër Polonisë*, Aktgjykim i 24 korrikut 2012, paragrafi 33).
61. Sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, përderisa në disa raste mund të jetë e vështirë të gjenden faktet bazuar në të cilat mund të përmbysset prezumimi i paanësisë subjektive të një gjyqtari, kriteret dhe kërkesat për paanësinë objektive përcaktojnë një garanci shtesë për një gjykim të paanshëm. (Shih,

rastin e GJEDNJ-së *Micallef kundër Maltës*, cituar më lart, paragrafët 95 dhe 101). Duhet të theksohet se në shumicën e rasteve që ndërlidhen me çështje të paanshmërisë, GJEDNJ është fokusuar dhe ka gjetur shkelje në aspektin e testit objektiv, i cili dhe do të shpjegohet më tutje. (shih gjithashtu rastin e GJEDNJ-së, *Ramos Nunes de Carvalho e Sa kundër Portugalisë*, Aktgjykim i 6 nëntorit 2018, paragrafi 146; dhe *Korzeniak kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 48).

62. Sa i përket testit objektiv, Gjykata vëren se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, kur testi i tillë aplikohet mbi një trup gjykues, duhet të përcaktohet nëse ndaras nga sjellja personale e cilitdo gjyqtar, mund të ketë fakte të mjaftueshme të cilat mund të ngritin dyshime për paanshmërinë e gjykatës. Në këtë aspekt edhe dukja/perceptimi mund të ketë rëndësi, sepse "*drejtësia jo vetëm duhet të zbatohet, por ajo duhet të shihet që po zbatohet*". (Në këtë kontekst, ndër të tjera, shih rastet e GJEDNJ-së: *De Cubber kundër Belgjikës*, Aktgjykimi i 26 tetorit 1984, paragrafi 26). Çfarë është në diskutim është besimi që gjykatat në një shoqëri demokratike duhet të frymëzojnë në publik. Prandaj, cilido gjyqtar për të cilin mund të ketë arsye legjitime për të dyshuar në mungesë paanshmërie, duhet të tërhiqet nga vendimmarrja. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Micallef kundër Maltës*, cituar më lart, paragrafi 98).
63. Për më tepër, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, situatat në kuadër të të cilave mund të ngrihen çështje lidhur me mungesën e paanshmërisë, mund të jenë: (i) të natyrës funksionale dhe (ii) personale.
64. E para, ndërlidhet me ushtrimin e funksioneve të ndryshme brenda një procesi gjyqësor nga i njëjti person ose të natyrës hierarkike apo të ndonjë natyre tjetër, në mes gjyqtarit dhe akterëve tjerë në procesin e caktuar gjyqësor. Përkitazi me këto të fundit, niveli dhe natyra e kësaj lidhje duhet të ekzaminohet. Këto situata të natyrës funksionale, mund të përfshijnë shembuj të rasteve kur në të njëjtin rast janë ushtruar funksione: (i) këshillëdhënëse dhe gjyqësore (për këtë kontekst, shih ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së: *Procola kundër Luksemburgut*, Aktgjykim i 8 shtatorit 1995, paragrafi 45; *Kleyn dhe të Tjerët kundër Holandës*, Aktgjykim i 6 majit 2003, paragrafi 200; *Sacilor Lormines kundër Francës*, Aktgjykim i 9 nëntorit 2006, paragrafi 74); (ii) gjyqësore dhe jashtëgjyqësore (për këtë kontekst, shih ndër të tjera, rastin e GJEDNJ-së, *Mc Connell kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 8 shkurtit 2000, paragrafët 52-57); dhe (iii) të ndryshme gjyqësore (shih, ndër të tjera rastin e GJEDNJ-së: *Pasquini kundër San Marinos*, Aktgjykim i 2 majit 2009, paragrafi 148). Në këtë kontekst, GJEDNJ thekson se vlerësimi nëse pjesëmarrja e të njëjtit gjyqtar në faza të ndryshme të procesit gjyqësor mund të ketë rezultuar në shkelje të kërkesave që ndërlidhen me paanësinë e gjykatës, duhet të vlerësohet nga rasti në rast dhe varet nga rrethanat e secilit rast.
65. Çështja e dytë që duhet të trajtohet në lidhje me mungesën e paanshmërisë, përkatësisht, çështje të natyrës personale, kryesisht ndërlidhen me mënyrën e sjelljes së një gjyqtari përkitazi me një rast ose ekzistencën e lidhjeve me njërën nga palët apo përfaqësuesit të tij/saj në një rast. (Shih për më tepër në këtë kontekst, Udhëzuesin e GJEDNJ-së të 31 gushtit 2019, për nenin 6 të KEDNJ-

së, e Drejta në Gjykim të Drejtë (aspekti civil), Pjesa III. Garancionet Institucionale, C. Pavarësia dhe Paanësia, 3. Gjykata e Paanshme, b. Situatat në të cilat mund të lindë çështja e mungesës së paanshmërisë gjyqësore, ii. Situatat natyrës personale).

66. Gjykata gjithashtu thekson se, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, vlerësimi i paanësisë së gjykatës në kuptim të vlerësimit subjektiv dhe objektiv nënkupton që duhet të përcaktohet nëse në një rast të caktuar mund të ketë dyshime legjitime për t'u frikësuar që një trupi të caktuar gjykues i mungon paanshmëria. Megjithatë, për të vendosur nëse në një rast konkret ka bazë të mjaftueshme për të përcaktuar se një gjyqtar i caktuar nuk është i paanshëm, pikëpamja e parashtruesit është e rëndësishme, por jo vendimtare. Ajo që ka rëndësi është vlerësimi i gjykatës nëse një dyshim i tillë mund të justifikohet objektivisht. (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Mežnarić kundër Kroacisë*, cituar më lart, paragrafi 31; *Ferrantelli dhe Santangelo kundër Italisë*, Aktgjykim i 7 gushtit 1996, paragrafi 58; *Wettstein kundër Zvicrës*, cituar më lart, paragrafi 44; *San Leonard Band Club kundër Maltës*, cituar më lart, paragrafi 60; *Korzeniak kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 49 dhe *Tozicka kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 33).

Aplikimi i parimeve të përgjithshme për paanësi të Gjykatës në rrethanat e rastit konkret

67. Në aplikimin e këtyre parimeve të përgjithshme në rrethanat e rastit konkret, Gjykata fillimisht rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon pikërisht ushtrimin e funksioneve të ndryshme të një gjyqtari brenda të njëjtit proces gjyqësor, përkatësisht faktin që gjyqtari I. K. kishte marrë pjesë si anëtar i trupit gjykues në: (i) nxjerrjen e Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] të 16 marsit 2011, të Gjykatës së Qarkut në Pejë; si dhe në: (ii) nxjerrjen e Aktgjykimit [Rev. nr. 285/2018] të 1 tetorit 2018, të Gjykatës Supreme në cilësinë e kryetarit të Kolegjit. Sipas parashtruesit të kërkesës, pjesëmarrja e gjyqtarit I. K. në këto dy instanca gjyqësore ku është trajtuar padia e tij për vërtetim pronësie, ka rezultuar në shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
68. Bazuar në praktikën e lartpërmendur gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata së pari do të shqyrtojë pretendimet e parashtruesit të kërkesës përkitazi me paanësinë e gjykatës nën kriteret e testit subjektiv.
69. Gjykata rithekson se sa i përket testit subjektiv, paanshmëria personale e gjyqtarit I. K. duhet të prezumohet deri sa të vërtetohet e kundërta. Parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur asnjë provë apo dëshmi e cila do të mund të vinte në dyshim paanshmërinë e gjyqtarit I. K. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se në nxjerrjen e Aktgjykimit [Rev. nr. 285/2018] të 1 tetorit 2018 të Gjykatës Supreme, asnjë fakt nuk mund të mbështet konstatimin se Gjykata Supreme nuk ka qenë e paanshme në kuptimin e testit subjektiv.
70. Gjykata në vijim, në përputhje me parimet e praktikës së lartpërmendur gjyqësore të GJEDNJ-së, do të vijojë me shqyrtimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës nën kriteret e testit objektiv. Fillimisht, Gjykata do të shqyrtojë (i) nëse rrethanat e rastit konkret mund të ngrisin dyshime legjitime

nga ana e parashtruesit të kërkesës në lidhje me paanshmërinë e Gjykatës Supreme; dhe nëse ky është rasti (ii) nëse këto dyshime janë objektivist të justifikueshme.

71. Përcaktimi i këtyre çështjeve dhe vendosja rreth tyre bëhet në secilin rast veç e veç edhe në nivel të GJEDNJ-së, e edhe në nivel të kësaj Gjykate. (Shih, në këtë kontekst, rastet e GJEDNJ-së, *Meznarić kundër Kroacisë*, cituar më lart, paragrafi 31; *Ferrantelli dhe Santangelo kundër Italisë*, Aktgjykim i 7 gushtit 1996, paragrafi 58; *Wettstein kundër Zvicrës*, cituar më lart, paragrafi 44; dhe *San Leonard Band Club kundër Maltës*, cituar më lart, paragrafi 60; *Korzeniak kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 49; dhe *Tozicka kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 33).
72. Në këtë aspekt, ashtu siç është theksuar më lart, ushtrimi i funksioneve të ndryshme brenda të njëjtit proces gjyqësor nga gjyqtari i njëjtë dhe që ndërlidhet me rrethanat e rastit konkret, paraqet kategori çështjesh të natyrës funksionale dhe të cilat janë relevante në vlerësimin e paanshmërisë së një gjykate. Në raste të tilla, GJEDNJ në parim ka mbajtur qëndrimin se ka dyshime legjitime për paanshmërinë e gjykatës. (Shih, ndër të tjera, rastin e GJEDNJ-së, *Korzeniak kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 51 dhe 52). Të njëjtin qëndrim, për të tilla rrethana të rasteve, e mban edhe kjo Gjykatë. Kjo për faktin se ushtrimi i funksioneve të ndryshme të gjyqtarit I. K., para dhe pas avancimit të tij në Gjykatë Supreme, ka ndodhur brenda të të njëjtit proces gjyqësor për vendosjen mbi padinë e parashtruesit të kërkesës. Fillimisht, gjyqtari I. K. ka vendosur për ankesën e parashtruesit të kërkesës kur ka qenë gjyqtar në Gjykatën e Qarkut në Pejë dhe më pas, kur gjyqtari I. K. ka kaluar në Gjykatën Supreme, ai ka vendosur për kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës **lidhur me të njëjtën çështje gjyqësore** të parashtruesit të kërkesës.
73. Rrjedhimisht, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata në vijim do të vlerësojë nëse dyshimet e tilla në rrethanat e rastit konkret, të cilat veçse u konstatuan, mund të jenë objektivist të justifikueshme.
74. Në kuptim të vlerësimit të *dyshimeve legjitime* në kontekst të rrethanave kur një gjyqtar ka ushtruar më shumë se një funksion në të njëjtën çështje gjyqësore, dy kategori çështjesh janë të rëndësishme.
75. Së pari, vëmendje të veçantë duhet t'i kushtohet karakteristikave të ligjit dhe rregullave që janë të aplikueshme në një rast konkret. (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Warsicka kundër Polanisë*, Aktgjykim i 16 janarit 2007, paragrafi 40; *Toziczka kundër Polonisë*, Aktgjykim i 24 korrikut 2012, paragrafi 36; dhe *Korzeniak kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 50). Në këtë kontekst, GJEDNJ ka theksuar se të rëndësishme janë edhe çështjet organizative. (Shih, ndër të tjera, rastin e GJEDNJ-së, *Piersack kundër Belgjikës*, Aktgjykim i 1 tetorit 1982, paragrafi 30). Për shembull, ekzistenca e procedurave që e sigurojnë paanshmërinë, përkatësisht, rregullave dhe procedurave që e rregullojnë edhe tërheqjen/përrjashtimin e një gjyqtari, është faktor relevant. (Shih rastet e GJEDNJ-së, *Pfeifer dhe Plankl kundër Austrisë*, Aktgjykim i 25 shkurtit 1992, paragrafi 6; *Oberschlick kundër Austrisë* (nr. 1),

Aktgjykim i 23 majit 1991, paragrafi 50; dhe *Pescador Valero kundër Spanjës*, Aktgjykim i 24 shtatorit 2003, paragrafët 24-29).

76. Së dyti, është e nevojshme të vlerësohet nëse ndërlidhja në mes çështjeve përmbajtësore të shqyrtuara nga i njëjti gjyqtar në faza të ndryshme të procedurës është aq e afërt/dukshme sa që vë dyshim në paanësinë e gjyqtarit që ka marrë pjesë në vendimmarrje përgjatë këtyre fazave. Ky përcaktim gjithashtu bëhet nga rasti në rast dhe duke marrë parasysh karakteristikat dhe rrethanat e veçanta të tyre. (Shih, ndër të tjera, rastet e GJEDNJ-së, *Warsicka kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 40; *Toziczka kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 36; dhe *Korzeniak kundër Polonisë*, cituar më lart, paragrafi 50).
77. Në këtë aspekt, Gjykata bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, të elaboruar më lart, duhet të shtjellojë fillimisht çështjet ligjore dhe rregullative. Gjykata rikujton se procedurat të cilat e rregullojnë tërheqjen/përjashtimin e një gjyqtari nga vendimmarrja janë të një rëndësie të veçantë.
78. Në këtë kontekst, Gjykata vëren që në rastin e parashtruesit të kërkesës në procedurat lidhur me kërkesën për revizion, Gjykata Supreme ka aplikuar dispozitat e LPK-së. Ky i fundit, në nenin 67 paragrafi (d) (Përjashtimi i Gjyqtarit nga Gjykimi) të tij, specifikisht rregullon çështjen dhe rrethanat në të cilat përjashtohen gjyqtarët nga vendimmarrja përkatëse. Gjykata thekson që paragrafi (d) i nenit 67 të LPK-së, shkeljen e të cilit parashtruesi i kërkesës e pretendon, përcakton që:

“Gjyqtari nuk mund ta procedojë çështjen juridike:

[...]

d) në qoftë se në të njëjtën çështje ka marrë pjesë në dhënien e vendimit të gjykatës më të ulët, ose të organit tjetër, ose në procedurën e ndërmjetësimit; [...].”

79. Gjykata duhet gjithashtu të thekson se në rrethanat e rastit konkret, në mes të marrjes pjesë të gjyqtarit I. K. në Kolegjin e Gjykatës së Qarkut në Pejë, përkatësisht nxjerrjes së Aktgjykimit [Ac. nr. 101/10] të 16 marsit 2011 dhe pjesëmarrjes së tij në Kolegjin e Gjykatës Supreme në cilësinë e kryetarit të kolegjit, përkatësisht, nxjerrjes së Aktgjykimit [Rev. nr. 285/2018] të 1 tetorit 2018, përmes Aktvendimit [Rev-Mlc. nr. 253.2011] të 27 gushtit 2013 të Gjykatës Supreme, çështja e parashtruesit të kërkesës ishte kthyer në rigjykim. Në gjykimin e ri, gjyqtari I. K. kishte marrë pjesë në cilësinë e kryetarit të Kolegjit të Gjykatës Supreme i cili ka shqyrtuar kërkesën për revizion kundër Aktgjykimit [Ac. nr. 2749/13] të 10 prillit 2017 të Gjykatës së Apelit. Megjithatë, Gjykata thekson, se përmbajtja e paragrafit (d) të nenit 67 të LPK-së, përkatësisht *“në qoftë se në të njëjtën çështje ka marrë pjesë në dhënien e vendimit të gjykatës më të ulët [...].”*, dhe e aplikueshme në rrethanat e rastit konkret ngase kjo normë është gjithëpërfshirëse dhe e ka detyruar gjyqtarin I. K. që të përjashtohet nga vendimmarrja në kolegjin përkatës të Gjykatës Supreme.

80. Gjykata gjithashtu thekson se në rrethana të tilla, përjashtimi i gjyqtarit nuk është i varur detyrimisht nga kërkesa e palëve në procedurë. Bazuar në dispozitat e LPK-së, gjyqtari nuk mund ta procedojë çështjen juridike kur “*në të njëjtën çështje ka marrë pjesë në dhënien e vendimit të gjykatës më të ulët*”. Kjo është e përcaktuar në nenin 67 të LPK-së dhe gjithashtu mbështetet nga praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, e cila duke theksuar rëndësinë e perceptimit dhe besimit që gjykatat duhet të reflektojnë në publik në një shoqëri demokratike, në mënyrë të vazhdueshme kanë theksuar se cilido gjyqtar që beson që pjesëmarrja e tij ose saj në një çështje gjyqësore, mund të ngrenë dyshime për paanshmërinë e gjykatës, duhet të përjashtohet nga vendimmarrja.
81. Për më tepër, Gjykata gjithashtu rikujton se në procedurat që kanë të bëjnë me kërkesën për revizion, vendoset vetëm në bazë të shkresave në dosjen e lëndës. Andaj, për shkak të natyrës së shkruar të procedurës, as parashtruesi i kërkesës dhe as mbrojtësi i tij, nuk kanë mundur të jenë në dijeni, derisa nuk e kanë marrë vendimin e Gjykatës Supreme, se i njëjti gjyqtar që ishte pjesë e trupit gjykues në Gjykatën e Qarkut mori pjesë edhe në Kolegjin e Gjykatës Supreme që vendosi për kërkesën e tij për revizion. Prandaj, përgjegjësia për mospërjashtimin e gjyqtarit përkatës nuk mund t'i atribuohet parashtruesit të kërkesës dhe të konkludohet që ai ka hequr dorë nga e drejta që çështja e tij të vendoset nga një gjykatë e paanshme. (Shih, në këtë kontekst edhe rastet e Gjykatës: KI187/18 dhe KI11/19 me parashtrues: *Muhamet Idrizi*, Aktgjykimi i 26 gushtit 2019, paragrafi 67; KI06/12, parashtrues: *Bajrush Gashi*, cituar më lart, paragrafi 36; shih gjithashtu edhe rastin e GJEDNJ-së, *Oberschlick kundër Austrisë*, cituar më lart, paragrafi 51).
82. Gjykata rikujton se çështja nëse ka apo nuk ka numër të mjaftueshëm të gjyqtarëve për të vendosur për kërkesat për revizion, është çështje krejtësisht nën juridiksion dhe për diskutim, po qe nevoja, ndërmjet gjyqësorit dhe organeve tjera përgjegjëse. Përgjegjësia primare për administrimin e mirëfilltë të drejtësisë i takon institucioneve relevante dhe çështjet organizative nuk mund të përdoren si arsytim për mosrespektim të Kushtetutës dhe KEDNJ-së. (Në këtë kontekst, shih rastet e Gjykatës: KI187/18 dhe KI11/19 me parashtrues *Muhamet Idrizi*, cituar më lart, paragrafi 68; KI06/12, parashtrues: *Bajrush Gashi*, cituar më lart, paragrafi 51; dhe rastin KO4/11 parashtrues: Gjykata Supreme e Kosovës, Vlerësimi kushtetutshmërisë së neneve 35, 36, 37 dhe 38 të Ligjit për shpronësimin e pronës së paluajtshme, nr. 03/L-139, Aktgjykimi i 1 marsit 2012).
83. Rrjedhimisht dhe në rrethanat e tilla, Gjykata konstaton se “*dyshimet legjitime*” për paanshmërinë e gjykatës e që rrjedhin si rezultat i ushtrimit të funksioneve të ndryshme të gjyqtarit I. K. brenda të njëjtit proces gjyqësor janë objektivist të justifikueshme. Gjykata, në këtë drejtim konstaton se në nxjerrje të Aktgjykimit [Rev. nr. 285/2018] të 1 tetorit 2018 të Gjykatës Supreme, gjykata, në këtë rast Gjykata Supreme, nuk ka qenë e paanshme në kuptimin e testit objektiv dhe se rrjedhimisht, është shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm nga një gjykatë e paanshme, siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

84. Gjykata, siç është cekur me lart, rikujton që në kontekst të vlerësimit të paanshmërisë së gjykatës, përtej çështjeve ligjore dhe rregullative, ndërlidhja në mes çështjeve përmbajtësore të shqyrtuara nga i njëjti gjyqtar në faza të ndryshme të procedurës, është po ashtu relevante. Megjithatë, marrë parasysh që Gjykata tashmë ka konstatuar se në rrethanat e rastit konkret, dyshimet legjitime për paanshmërinë janë objektivisht të justifikueshme, konsideron se nuk është e nevojshme të shqyrtohen aspektet tjera përkitazi me paanshmërinë e gjykatës në kuptimin e testit objektiv.
85. Gjykata thekson se ky përfundim ekskluzivisht ka të bëjë me Aktgjykimin [Rev. nr. 285/2018] e kontestuar të Gjykatës Supreme të 1 tetorit 2018, për nga këndvështrimi i paanshmërisë së gjykatës në kuptimin e testit objektiv dhe në asnjë mënyrë nuk ndërlidhet dhe as nuk paragjykon në asnjë mënyrë rezultatin e meritave të rastit përkitazi me çështjen e pronësisë që ka qenë objekt shqyrtimi nga gjykatat e rregullta.

Përfundime

86. Në rrethanat e rastit konkret, Gjykata ka gjetur se Aktgjykimi [Rev. nr. 285/2018] i 1 tetorit 2018 i Gjykatës Supreme është nxjerrë në kundërshtim me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së sepse është nxjerrë nga përbërja e një Kolegji, në të cilin në kundërshtim me dispozitat përkatëse të LPK-së dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së e të Gjykatës, kishte marrë pjesë gjyqtari, I. K., i cili gjithashtu ishte pjesë e vendimmarrjes në fazat e mëhershme të çështjes së njëjtë, përkatësisht kishte marrë pjesë si anëtar i Kolegjit në Gjykatën e Qarkut në Pejë kur është vendosur për kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës e edhe si kryetar i Kolegjit kur është vendosur për kërkesën e tij për revizion në Gjykatën Supreme. Në rrethana të tilla, Gjykata konstatoi se dyshimet legjitime për mungesën e paanshmërisë së gjykatës janë objektivisht të justifikueshme.
87. Gjykata Kushtetuese, në rrethanat e rastit konkret, ka trajtuar ekskluzivisht dhe vetëm pretendimin për paanshmëri të gjykatës për shkak të pjesëmarrjes së gjyqtarit I. K. në të njëjtin proces gjyqësor në dy instanca gjyqësore. Ky Aktgjykim i Gjykatës rrjedhimisht nuk paragjykon në asnjë mënyrë meritat përfundimtare të vendosjes së këtij rasti, pasi që i njëjti të kthehet për rigjykim në Gjykatën Supreme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 20 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullin 59 (a) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 1 korrik 2020, njëzëri:

VENDOS

- I. TË DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenit 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;
- III. TA SHPALLË TË PAVLEFSHËM Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 285/2018, të 1 tetorit 2018;
- IV. TA KTHEJË çështjen në rishqyrtim në Gjykatën Supreme në pajtim me Aktgjykimin e kësaj Gjykate;
- V. TA URDHËROJË Gjykatën Supreme, që në pajtim me rregullin 66 (4) të Rregullores së punës, ta njoftojë Gjykatën, jo më vonë se më 30 nëntor 2020, në lidhje me masat e ndërmarra për zbatimin e Aktgjykimit të kësaj Gjykate;
- VI. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të pajtueshmërisë me këtë urdhër;
- VII. TË URDHËROJË që ky Aktgjykim t'u kumtohet palëve, dhe në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, të publikohet në Gazetën Zyrtare;
- VIII. TË DEKLAROJË se ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Safet Hoxha

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi